
ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ НА МАКРО- ТА МЕЗОРІВНЯХ

УДК 331.5:339.91

Василь Ярославович БРИЧ

доктор економічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної роботи,
Тернопільський національний економічний університет
E-mail: v.brych@tneu.edu.ua

Марина Борисівна НАГАРА

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного бізнесу і туризму,
Тернопільський національний економічний університет
E-mail: naharam@ukr.net

ДЕВЕЛОПМЕНТИЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Брич, В. Я. Девелопментизаційні особливості ринку праці в умовах глобалізації / Василь Ярославович Брич, Марина Борисівна Нагара // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 1. – С. 7-13. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. В епоху глобалізації, інтелектуалізації та швидкого поширення інноваційних виробничих технологій пріоритетним завданням вітчизняного ринку праці є формування якісних людських ресурсів. Крім того, формування глобальної знанневої економіки передбачає використання конструктивних знань працівників, що забезпечують завоювання та утримання стійких конкурентних позицій підприємства в динамічних умовах конкурентної боротьби. У такому контексті виявляється актуальність дослідження взаємозв'язку глобалізації та ринку праці, що персоніфікований у людських ресурсах.

Мета. Детермінувати функціональний взаємозв'язок глобалізації та ринку праці; охарактеризувати фактори впливу телероботи на розвиток суспільства, країни, окремих фірм та індивідів; визначити інваріантні зміни у структурі і динаміці зайнятості в Україні під впливом постіндустріальної моделі економічного розвитку.

Метод (методологія). У процесі дослідження використано метод аналізу та синтезу при окресленні характерних рис глобалізації; метод порівняння – при вивченні дистанційної зайнятості; ситуаційний підхід – при визначенні напрямів впливу глобалізації на ринок праці; абстрактно-логічний – при формуванні висновків роботи.

Результати. Визначено характерні риси глобалізації економіки. Розглянуто тенденції та закономірності розвитку ринку праці під впливом глобалізації. Проаналізовано зміни у структурі та динаміці зайнятості в Україні. Детерміновано фактори впливу телероботи на розвиток суспільства, країни, окремих фірм та індивідів. Виокремлено позитивні та негативні сторони впливу глобалізації на ринок праці. Сформульовано напрямки адаптації вітчизняного ринку праці до умов глобалізації.

Ключові слова: глобалізація економіки; ринок праці; трансформація зайнятості; дистанційна зайнятість; телеробота; людські ресурси.

Vasyl Yaroslavovych BRYCH

Doctor of Sciences (Economics),
Professor,
Vice-rector of Scientific and Pedagogical Work,
Ternopil National Economic University
E-mail: v.brych@tneu.edu.ua

Maryna Borysivna NAHARA

PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of International Business and Management,
Ternopil National Economic University
E-mail: naharam@ukr.net

DEVELOPMENT FEATURES OF LABOR MARKET IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Abstract

Introduction. Formation of qualitative human resources is the priority task of domestic labor market in the epoch of globalization, intellectualization and rapid distribution of innovative production technologies. The development of the Global Knowledge Economy foresees the usage of workers' constructive knowledge. That will provide winning and maintaining of a company's sustainable competitive position in a dynamic competitive environment. This fact proves the actuality of the research concerning interconnection of globalization and the labor market, personified in human resources.

Purpose. The aim of the article is to determine functional interconnection of globalization and the labor market and to characterize factors of telework influence on society, countries, firms and individuals.

The method (methodology). The following methods have been used in this research: method of analysis and synthesis (to determine of globalization characteristics), method of comparison (to study the distant employment), method of situational approach (to determine the direction of globalization influence on the labor market), abstract and logical method (to form the research conclusions).

Results. Characteristic features of globalization are determined. Tendencies and regularities of labor market under globalization influence are examined. Expected changes in structure and dynamics of employment in Ukraine are analyzed. Factors of telework influence on society, countries, firms and individuals are determined. Positive and negative aspects of globalization influence on labor market are clarified. Directions of domestic labor market adaptation to globalization conditions are formulated. Directions of domestic labor market adaptation to conditions of globalization are formulated.

Keywords: economic globalization; labor market; employment transformation; distant employment; telework; human resources.

JEL classification: J450, F010

Вступ

Глобалізація економіки, яка на початку третього тисячоліття перетворилася на стійку закономірність цивілізаційного розвитку, на лише інтенсифікувала міжнародний рух між країнами товарів, послуг, факторів виробництва, інформації, технологій, робочої сили, але й чітко окреслила головний свій виклик – нагальну потребу у пошуку країнами нових соціально-економічних методів підготовки та використання людських ресурсів. Як суперечливий та багатовекторний процес, глобалізація впливає на всі сфери життєдіяльності людей, в тому числі і на таке важливе соціально-економічне явище, як ринок праці. У нових умовах перевагу матимуть працівники, які цілком усвідомлено й активно почнуть адаптуватися до викликів глобалізації, будуть здатні забезпечити оптимальні пропорції між власною творчою енергією та ресурсами підприємства, будуть спроможні ефективно використовувати такі нематеріальні чинники, як інформація і креативний потенціал. У зв'язку з цим дослідження феномену глобалізації та зумовлених нею нових соціально-економічних явищ і процесів є питанням актуальним та необхідним. Його розв'язання сприятиме визначенню позитивних і негативних результатів глобалізації, формуванню принципів раціонального господарювання та економічного зростання з урахуванням імперативної течії глобалізації.

Різним аспектам глобалізації присвячено значні теоретичні напрацювання зарубіжних і вітчизняних вчених: Е. Андерсена, Р. Арона, О. Білоруса, Л. Брайана, Д. Гофмана, М. Денисенка, Д. Лук'яненка, Ч. Морісона, Ю. Пахомова, І. Петрової, М. Портера, Дж. Стігліца, А. Суботіна, Л. Туроу, М. Уотерса,

---

Ю. Шишкова. Науковці вивчали проблеми глобалізації як найважливішої тенденції розвитку світової економіки, аналізували закономірності процесів взаємодії та інтернаціоналізації. Але, незважаючи на постійне зростання інтересу дослідників до феномену глобалізації, питання впливу глобалізації на ринок праці досліджено фрагментарно, поза увагою залишається визначення причин трансформації зайнятості в умовах глобалізації.

Мета статті

З огляду на зазначене, метою статті є висвітлення тенденцій і закономірностей розвитку ринку праці під впливом глобалізації, визначення на цій основі очікуваних змін у структурі і динаміці зайнятості в Україні, які спричинені глобалізаційними процесами.

Виклад основного матеріалу дослідження

Узагальнення та аналіз наукових поглядів на економічну природу і особливості глобалізації національних економік дозволяють виокремити її характерні риси, які прямо чи опосередковано впливають на процес трансформації зайнятості населення, тобто на формування модернізованої системи трудових відносин між роботодавцями і працівниками та впровадження ринкових механізмів реалізації трудового потенціалу особистості.

Однією з найхарактерніших рис глобалізації є вихід на міжнародну арену транснаціональних корпорацій (ТНК), які розвиваються з урахуванням науково-технічного прогресу, прискорюють процес інтернаціоналізації виробництва і капіталу за рахунок поглиблення міжнародного поділу і кооперації праці. Нині практично немає жодного великого концерну, який би не здійснював частину своєї виробничої, науково-технічної діяльності за кордоном. ТНК контролюють майже 60 % ринків та 80 % світового ринку науково-технічних знань. За підрахунками експертів, у 2015 р. у глобальних компаніях працювало близько 170 млн осіб, при чому майже 40 % з них належали до співробітників закордонних філій. Понад 50 % працівників ТНК реалізовували свої трудові можливості у промислово розвинутих країнах, а 47 % – у країнах, що розвиваються [5, с. 202].

Наступна характерна риса глобалізації стосується міжнародного ринку праці, а саме - його поділу на два сегменти [3, с. 48]. До особливостей робочої сили, яка відображає перший сегмент міжнародного ринку праці, можна віднести стабільну зайнятість із високим рівнем заробітної плати, чітку професійно-кваліфікаційну структуру, передбачену можливість кар'єрного просування, високий рівень продуктивності праці та креативного потенціалу. Водночас другий сегмент цього ринку містить робочу силу з невисокими професійно-кваліфікаційними характеристиками і низькою ставкою заробітної плати. Вона зосереджена, головним чином, у країнах з низьким рівнем економічного розвитку та країнах, що розвиваються. Економічною функцією цього сегменту є забезпечення персоналом малих та середніх підприємств, що не можуть собі дозволити імплементацію високовартісних працевзберігальних технологій та раціональних методів організації праці.

Визначальною рисою глобалізації є зростання кількості малих та середніх підприємств. Це зумовлено індивідуалізацією праці, тобто переходом від масового виробництва до дрібносерійної продукції широкого асортименту або продукції на замовлення. Глобалізація також сприяє поступовій ліквідації обмежень у сфері міжнародної торгівлі (впровадження принципів СОТ, створення умов для доступу країн до новітніх досягнень НТП, розширення ринків збуту для конкурентоспроможної продукції тощо), а також зумовлює поглиблення фінансової інтеграції між державами.

Варто зауважити про таку рису глобалізації, як поширення міжнародної трудової міграції, яка є одним з інструментів професійної, соціальної та психологічної самореалізації для працівників. Трудова міграція розширює діапазон вибору можливих життєвих стратегій особистості, які спрямовані на адаптацію до соціально-економічних реалій сучасності. В Україні проблеми трудової міграції особливо загострилися і неоднозначно впливають на рівень зайнятості і безробіття населення.

Домінуючою рисою глобалізації є спрощення виробничо-господарської, фінансово-економічної, наукової та соціально-культурної взаємодії між країнами, чому активно сприяє розвиток науково-технологічної інфраструктури, спрямованої на дистанційне використання світових інтелектуальних ресурсів за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних засобів. Це дає змогу констатувати той факт, що впевненість у глобальній грі національних економік може бути гарантована завдяки наявним конкурентним перевагам інноваційного характеру з пріоритетністю високої продуктивності праці та відповідного життєвого рівня громадян. При цьому роль основного фактору економічного зростання в умовах глобалізації відводиться інтелекту, знанням, компетенціям, які персоніфіковані у людині. І це не випадково, адже фундаментом постіндустріальної моделі світового господарства, що нині формується, є економіка знань, у якій провідна роль належить інтелектуальній праці, тобто праці людини, озброєної науково-технічними знаннями, людині-особистості, людині-інтелектуалу.

Таким чином, вищезазначені характерні риси глобалізації свідчать, що цей процес здатний створити передумови для економічного зростання на основі використання потенційних переваг відкритої

економки. Проте глобалізація – це не тільки вигоди, а й висока ймовірність втрат, зростання ризиків. Глобалізація передбачає, що «...країни стають не просто взаємозалежними через формування системи міжнародного інтегрованого виробництва, зростання обсягів світової торгівлі та потоків іноземних інвестицій, інтенсифікації руху технологічних нововведень, а й уразливішими до негативного впливу світогосподарських зв'язків» [2, с. 13].

Одними з найбільш відчутних негативних впливів глобалізації є економічні асиметрії (фінансово-інвестиційні, виробничі, торговельні, інфраструктурні), а також поглиблення нерівності в рівнях розвитку країн. Про розшарування соціально-економічного розвитку країн свідчать наступні показники: якщо в середині ХХ ст. доходи 20 % найбагатшого населення перевищувало доходи 20 % найбіднішого населення у 30 разів, то на початку ХХІ ст. розрив становив 90 разів. Схожі тенденції спостерігаються й у розподілі іноземних інвестицій. Так наприкінці 90-х років ХХ ст. 70 % іноземних інвестицій були сконцентровані у 10 високорозвинених країнах світу [6, с. 22].

Глобалізація та перехід до інформаційно-телекомунікаційного суспільства зумовлюють постійне звуження сфери класичної (повної) зайнятості. На світовому ринку праці спостерігається флексибілізація та дестандартизація зайнятості, трансформація соціально-трудова відносин, що супроводжується появою дистанційних відносин між роботодавцем і працівником. Отже, новою формою організації виробничих відносин є дистанційна зайнятість (телеробота, телеком'ютинг), яка передбачає гнучкі соціально-трудова відносини між суб'єктами ринку праці безпосередньо у віртуальному середовищі з використанням інформаційних і комунікаційних технологій. У розвинутих країнах світу дистанційна зайнятість зайняла чільне місце серед інших видів зайнятості і стала повноправним засобом до існування мільйонів людей. Доказом цього є останні дані організації ІТАС, згідно з якими у США у 2015 році на долю телепрацівників припадало близько 21 % чисельності зайнятих, у Європі телероботою зайнято понад 8 % працюючих [4, с. 7].

Обсяги дистанційної зайнятості в Україні перебувають приблизно на рівні 1 %, хоча складно об'єктивно оцінити кількість телевокерів через масштабну тінізацію телероботи. Поширенню останньої сприяє наявність у нашій країні високоякісного трудового потенціалу, який характеризується схильністю до інновацій, мобільністю та здатністю адаптуватись до нових умов трудової діяльності.

За даними найбільшої української біржі праці віддаленої роботи «Weblancer», найчастіше зустрічаються такі вакансії для телероботи, як веб-спеціалісти, дизайнери, спеціалісти обробки даних, маркетингові спеціалісти (табл. 1).

Таблиця 1. Найпопулярніші спеціальності дистанційної зайнятості в Україні (2015 рік)

Назва спеціальності	Кількість заявок, чол.
Веб-програмування	106 441
Дизайн сайтів	105 255
Розробка баз даних	90 236
Флеш-анімація	70 676
Технічний переклад	36 878
Копірайтинг	25 826
Просування сайту	15 297
Створення баннерів	14 996
Редагування	13 101
Системи управління контентом	9 071

*Складено автором за даними [7, с. 25]

Варто зауважити, що у розвинених країнах світу переваги телероботи відомі вже давно. Опитування, проведене Insight Express та Sonic Wall, показало, що дистанційна робота сприяє збільшенню продуктивності праці [9]. Крім того, проведене дослідження дозволяє виділити такі важливі фактори впливу телероботи на розвиток суспільства, країни, окремих фірм та індивідів:

- для суспільства: зниження екологічних забруднень; забезпечення доступу до праці людей з обмеженими можливостями; зниження кількості трудових мігрантів, підвищення соціальної стабільності;
- для держави та регіонів: можливість підвищити ефективність використання землі, яка задіяна під офіси; зниження транспортних проблем; можливість більш рівномірно використовувати трудові ресурси різних регіонів, використовуючи ресурси віддалених. У результаті різниці доходів та цін центральних і віддалених регіонів економічний ефект отримують і корпорації, що заощаджують на заробітній платі без зниження ефективності працівника, і працівники, що мають приріст доходів без зростання витрат на переїзд, підвищені ціни, оренду житла тощо [8];

-
- для фірми: 1) значне зниження витрат на офісне приміщення, його обладнання та використання, прийом персоналу, облаштування робочих місць, забезпечення інформаційними засобами; 2) скорочення витрат на оплату праці при простоях, гнучка чисельність персоналу залежно від поточних потреб компанії; 3) збільшення частки прибутку в ціні товару; 4) підвищення продуктивності праці до 40 % [11] завдяки відсутності офісних перешкод, непотрібних зустрічей, втрати часу на переїзди; 5) розширення ринків збуту; 7) зниження рівня ризику організації, її залежності від зовнішніх проблем;
  - для індивіда: економічні (розширення можливостей, що визначаються глобальною мережею корисних зв'язків та контактів, оперативністю та широтою доступу до необхідної інформації); організаційні (зменшення матеріальних витрат та витрат часу на транспорт; розширення можливостей працевлаштування); соціальні (можливості збереження професійних навичок під час, наприклад, декретної відпустки чи навчання, гнучкість робочого часу).

Проте телеробота зумовлює також певні проблеми. По-перше, масштабна реконструкція зайнятості вимагає розширення втручання держави у соціально-трудова сферу та розробки нових механізмів її регулювання. Також наявна і правова незахищеність результатів інтелектуальної праці у віртуальному середовищі. Виникає необхідність регулювання віртуальних міграційних процесів (оподаткування доходів, правове оформлення трудових відносин, трансформація фінансової та податкової звітності). Особливістю телероботи є ізольованість працівників без вербального спілкування з колегами по роботі, що призводить до розсупільнення колективу, втрати комунікаційних зв'язків. Цьому виду зайнятості притаманний ризик зменшення продуктивності праці, пов'язаний із проблемою організації контролю за недостатньо мотивованим телепрацівником. Водночас дистанційна зайнятість найшвидше розвивається та динамічно трансформується в цілу низку різновидів гнучкої зайнятості.

Резюмуючи вищесказане, можна стверджувати, що тенденції трансформації зайнятості населення призвели до появи суперечливих тенденцій на міжнародному ринку праці. Це стосується як рівня розвитку людського капіталу, ефективності його використання (продуктивність праці), так і рівня життя і соціальних гарантій, які істотно відрізняються залежно від рівня економічного розвитку країни.

Конкретизуючи вплив глобалізації на ринок праці та сферу зайнятості населення в Україні, маємо акцентувати увагу на такому. По-перше, глобалізація є дієвим інструментом посилення адаптованості вітчизняного ринку праці до вимог епохи інтелектуалізації та сайєнтифікації виробництва. По-друге, вона сприяє поглибленню поділу праці, ефективному розподілу ресурсів та їх використанню у світовому масштабі, що потенційно має супроводжуватися підвищенням продуктивності праці й життєвого рівня населення України. Крім того, позитивними сторонами впливу глобалізаційних процесів на вітчизняний ринок праці є наступні:

- збільшення чисельності зайнятих на багатонаціональних підприємствах (ТНК);
- формування нових моделей індивідуальних і колективних норм праці та поведінки працівників;
- розширення масштабів гнучких форм зайнятості;
- встановлення нової залежності між динамікою технологічних змін і якістю робочих місць;
- модернізація вітчизняних галузей економіки, що сприяє оптимізації структури зайнятості;
- посилення мобільності робочої сили, результатом чого є зростання професійно-кваліфікаційного рівня зайнятого населення;
- залучення іммігрантів на малопривабливі за умовами оплати та найму робочі місця;
- розширення експортного потенціалу за рахунок відкритого доступу на світові ринки, що забезпечує створення нових робочих місць.

Водночас глобалізація містить у собі й велику кількість небезпек і ризиків. Одним з найбільш відчутних негативних впливів може стати погіршення якості людського капіталу внаслідок міграційного відтоку за кордон кваліфікованої робочої сили (з метою працевлаштування), від'їзду молоді (з метою отримання освіти) й водночас скорочення кількості вітчизняних вищих навчальних закладів (з низьким рівнем конкурентоспроможності освітніх послуг) через посилення конкурентного тиску з боку зарубіжних навчальних закладів, що спричинятиме зниження частки осіб з вищою освітою в загальній чисельності зайнятого населення [1, с. 113].

Також глобалізація може призвести до звуження спеціалізації української економіки, збільшення імпорту застарілих технологій, що посилюватиме деформації в професійно-кваліфікаційній структурі зайнятості в напрямі зростання частки некваліфікованої праці. Варто зауважити про наступ розвинених країн на внутрішній ринок України з метою збуту виробленої ними продукції, що звузить масштаби вітчизняного виробництва, спровокує дискримінацію національних товаровиробників, занепад неконкурентоспроможних виробництв, збільшення в перспективі чисельності незайнятого населення.

Але Україна не може бути пасивним спостерігачем за ходом глобалізаційних процесів. Стратегічним завданням нашої держави в сучасних умовах є проведення виваженої економічної політики, яка одночасно сприятиме її інтеграції у світову економічну систему та активізації використання переваг, які пов'язані з розширенням доступу до нових технологій, світових ринків капіталів і товарів, а також

захисту національних інтересів і зростанню життєвого рівня населення. При цьому запозичення закордонного досвіду має бути критичним і обачним та співвідноситися із вітчизняною соціально-економічною системою.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Усе вищесказане дає підстави стверджувати, що процеси глобалізації, становлення і розвиток інформаційного типу суспільства зумовили радикальні зміни не тільки у техніко-технологічних методах виробництва, а й у сфері праці, призвівши до появи нових форм зайнятості. У зв'язку з цим серед основних напрямів адаптації вітчизняного ринку праці до умов глобалізації та досягнення ефективної зайнятості слід назвати: необхідність проведення структурних реформ в економіці, створення конкурентоспроможних робочих місць з метою стимулювання попиту на робочу силу; розвиток експортоорієнтованих галузей промисловості і стимулювання зростання зайнятості в них; сприяння підвищенню рівня професійної мобільності; регулювання зовнішньої трудової міграції в напрямі забезпечення захисту прав працівників-мігрантів, які працюють за кордоном; розвиток дистанційної зайнятості населення; підвищення рівня професійної мобільності; удосконалення нормативно-законодавчої бази розвитку ринку праці. Ці дії дадуть можливість розглядати Україну не як бідного аграрія чи сировинний придаток, а як сильну країну з розвинутою економікою, що базується на знаннях з висококомпетентним людським потенціалом, який відповідає стандартам якості на міжнародному ринку праці.

Подальші дослідження з цієї тематики доцільно продовжувати в напрямку визначення позитивних і негативних причин трансформації зайнятості в умовах глобалізації, поглиблення вивчення розвитку нових форм зайнятості, аналізу соціальної політики держави, що торкається забезпечення продуктивної зайнятості та створення ефективних робочих місць у нових економічних реаліях.

Список літератури

1. Брич, В. Я. Трансформація ринку праці та проблеми підвищення життєвого рівня населення: методологія, практика, шляхи вирішення / В. Я. Брич. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 375 с.
2. Лазоренко, К. С. Роль, значення та особливості функціонування ринку праці на сучасному етапі / К. С. Лазоренко // Вісник СНАУ. – Випуск 5/1. – 2015. – С. 5-14.
3. Лісогор, Л. Світові ринки праці та Україна: стан, тенденції, особливості адаптації / Л. Лісогор // Україна-НАТО / Ukraine-NATO. - 2014. - № 4. – С. 47-61.
4. Моторна, І. Дистанційна зайнятість в умовах глобалізації економіки та соціально-економічні вигоди від її використання / І. Моторна // Україна : аспекти праці. – 2014. -№ 3. – С. 6-12.
5. Нагара, М. Б. Парадигма ринку праці в умовах глобалізації / М. Б. Нагара // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2015. – Випуск 7. – С. 200-205.
6. Петрова, І. Л. Регулювання зайнятості у світлі глобалізаційної перспективи / І. Л. Петрова // Економіка та держава. – 2014. - № 2. – С. 19-24.
7. Тымкив, К. Новые домовые / К. Тымкив // Корреспондент. – 2015. – № 5. С. 25-27.
8. Аналитический материал о возможности телеработы в современной компании [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.business.rin.ru/cgi-bin/search.pl?action=view&num=341298&razdel=9&w=0&p_n=1.
9. Дистанційні працівники дозволяють собі більше, ніж інші [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/news/?id=752>.
10. Парадоксы экономического роста [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.washprofile.org/ru/node/5384>.
11. Телеработа (Теледоступ): Выгоды и Преимущества [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.io.com.ua/s2300>.

References

1. Brych, V. Ya. (2003). *Transfopmatsiia rynku pratsi ta problemy pidvyshchennia zhyttievoho rivnia naseleunia: metodolohiia, ppaktyka, shliakhy vyrishennia*. Ternopil: Ekonomichna dumka.
2. Lazorenko, K. S. (2015). Rol, znachennia ta osoblyvosti funktsionuvannia rynku pratsi na suchasnomu etapi. *Visnyk SNAU*, 5/1, 5-14.
3. Lisohor, L. (2014). Svitovi rynky pratsi ta Ukraina: stan, tendentsii, osoblyvosti adaptatsii. *Ukraine-NATO*, 4, 47-61.
4. Motorna, I. (2014). Dystantsiina zainiatist v umovakh hlobalizatsii ekonomiky ta sotsialno-ekonomichni vyhody vid yii vykorystannia. *Ukraina: aspekty pratsi*, 3, 6-12.
5. Nahara, M. (2015). Paradyhma rynku pratsi v umovakh hlobalizatsii. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Ekonomika*, 7, 200-205.

-
6. Petrova, I. L. (2014). Rehuliuвання zainiatosti u svitli hlobalizatsiinoi perspektyvy. *Ekonomika ta derzhava*, 2, 19-24.
  7. Tymkiv, K. (2015). Novye domovye. *Korrespondent*, 5, 25-27.
  8. *Analiticheskij material o vozmozhnosti teleraboty v sovremennoj kompanii*. (n. d.). Retrieved from: http://www.business.rin.ru/cgi-bin/search.pl?action=view&num=341298&razdel=9&w=0&p_n=1.
  9. Dystantsiini pratsivnyky dozvoliaut sobi bilshe, nizh inshi. (n. d.). Retrieved from: <http://www.management.com.ua/news/?id=752>.
  10. *Paradoksy ekonomycheskoho rosta*. (n. d.). Retrieved from: <http://www.washprofile.org/ru/node/5384>.
  11. *Telerabota (Teledostup): Vyhody y Preymushchestva*. Retrieved from: <http://www.io.com.ua/s2300>.

Стаття надійшла до редакції 02.08.2016 р.